

знайомимося із законодавчими документами, українськими та міжнародними (Конституція України, Конвенція про права людини та ін.). Це дозволяє розширити світогляд студентів, надати розуміння, що, працюючи у сфері масової комунікації, необхідно вміти розуміти ключові гуманістичні концепти та конструювати об'ємні висловлювання, прогнозувати їх ефективність та бути відповідальними за той вплив, який вони можуть мати. Безумовно, ми маємо звертати увагу на глибину змістовного наповнення продуктів масмедіа, і підґрунтям для цього є весь цикл гуманітарного знання, до якого мають доступ студенти, зокрема курс «Теорія твору та тексту» із навчанням основ семіотичного аналізу, з обговоренням таких понять, як «дискурс», «нарратив», «фрейм» та інші є вузловим для підготовки фахового спеціаліста.

Дослідження нарративів, які формуються навколо подій війни, показує, що популярна культура відіграє єднальну роль для більшості українців, які в силу різних причин не звикли заглиблюватися в обговорення філософських, державницьких, історичних теорій та не усвідомлюють, що це є підґрунтям для втілення ідеї незалежності, національної безпеки та державності України. Між тим, це не означає, що суспільство не має потреби в цій інформації. Отже, зазначимо, що перед проблемою загрози популізму, інформаційних воєн, поширення політичних спекуляцій привернення уваги до такого об'єкту, як популярна культура, зумовлено потребою в розвитку навичок критичного мислення і критичного медіаспоживання як в авторів журналістських висловлювань, так і у споживачів.

Якщо викладачам вдається знайти можливості мати доступ до іншомовної літератури для ознайомлення з провідними науковими теоріями, до участі в конференціях, то вони діляться знанням зі студентами й колегами. Нині є потреба у створенні сучасних посібників, описі актуальних методів аналізу, перекладі публікацій польських, німецьких та англійських науковців та викладачів у галузі масмедіа. Крім того, є завдання в ініціюванні діалогу, обмінних програмах для студентів, організації конференцій, співпраці із закордонними колегами. Тим більше, що в ситуації війни ми бачимо, що європейська наукова спільнота відкрита для спілкування і співпраці.

О. Куликова

СТОРИТЕЛІНГ У ЖУРНАЛІСТИЦІ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДІЙСНОСТІ

О. Kulykova

STORYTELLING IN JOURNALISM AS A SOCIAL REALITY MODELING TOOL

Все частіше дослідники зазначають, що глядач, слухач, читач, користувач не сприймає статті, інтерв'ю, заяви — йому подобаються історії. У цих умовах журналісти, редактори змушені шукати різні шляхи залучення уваги аудиторії. Ведеться постійний пошук та впровадження найуспішніших форм комунікації з аудиторією. Однією з таких форм є сторітелінг, як особливий стиль письма, необхідний для розкриття драматичних подій суспільного життя, оформлених у вигляді історій.

Основою сторітелінгу є нарратив, а саме історично та культурно обґрунтована інтерпретація деякого аспекту світу з певної позиції. Зауважимо, що нарративна

компонента тією чи іншою мірою присутня в будь-яких текстах. Крім того, технологію сторітелінгу нині використовують журналісти в усьому світі.

Причина ефективності історій прихована у глибокому минулому людства. Протягом тисячоліть люди будували свій світ через оповіді — наративи, тому найзручніший для нас спосіб сприймати нову інформацію саме за допомогою історій. Суттєвою перевагою сторітелінгу є те, що в його основу покладено загальні драматургічні вимоги, наприклад: зав'язка, кульмінація, розв'язка, герой або герої, тема, конфлікти. Використовуючи сторітелінг, журналістика також ґрунтується на базових драматургічних вимогах до творів.

Використання діяльнісного підходу до визначення журналістики дозволяє розглядати сторітелінг не тільки як технологію представлення інформації або соціального знання в тексті, а й розглядати його як особливий стиль написання, який західні вчені називають “features writing”. Іншим стилем є “news writing”, або «перевернута піраміда», який використовується для викладення фактів. Стиль “features writing” необхідний для розкриття драматичних подій життя, оформлених у вигляді історій. Таким чином, сторітелінг у журналістиці спрямований захопити увагу аудиторії, звільнити її емоції, чого не можна здійснити за допомогою “news writing”. Наративний журналістський текст має суто особистісне — авторське наповнення. Виробляє його не журналістика новин, а публіцистична журналістика, або наративна.

Якщо розглядати сторітелінг як мистецтво розповіді історій, то відповідно журналістика — це мистецтво сторітелінгу. Репрезентувати — це розповідати, а розповідати — вибудовувати «стратегію тяжіння» до предмета. Цей термін запропонувала американська консультантка з комунікацій Аннет Сіммонс. Таким чином і організовується стратегія роботи журналіста, яка дозволяє впливати на аудиторію. Журналіст репрезентує соціальні факти для забезпечення взаєморозуміння в суспільстві, що і є сенсом сторітелінгу як комунікаційного інструменту. Отже, сторітелінг у журналістиці є інструментом моделювання соціальної дійсності.

Таким чином, сторітелінг є сучасним комунікаційним трендом у журналістиці й активно використовується для привертання уваги до журналістських матеріалів у комунікації з аудиторією. Цю технологію можна одночасно розглядати як мистецтво і як науку. Як якісна комунікаційна технологія, сторітелінг дозволяє ефективно донести необхідну інформацію до особистості або аудиторії, мотивувати їх на дії з метою досягнення максимального результату.

У центрі дискусій теоретиків і практиків залишаються питання визначення понять «сторітелінг», «наратив» тощо. Водночас вже виокремлені та активно обговорюються наступні види сторітелінгу: усний, текстовий, цифровий, трансмедійний та сторітелінг прямої дії.

Д. Візір

РЕГІОНАЛЬНІ ЗМІ В УМОВАХ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ

D. Vizir

REGIONAL MEDIA IN THE CONDITIONS OF MILITARY AGGRESSION

Роль регіональних ЗМІ є дуже важливою для якісного донесення інформації про стан справ у громаді, особливо для людей, які не мають доступу до великого різноманіття медіаконтенту. Особливо актуальною є роль регіональних медіа